

Natuurweetjesspel

Eindtermen:

- De leerlingen kunnen in een beperkte verzameling van organismen en gangbare materialen gelijkenissen en verschillen ontdekken en op basis van minstens één criterium een eigen ordening aanbrengen en verantwoorden.
- Kunnen bij organismen kenmerken aangeven die illustreren dat ze aangepast zijn aan hun omgeving.
- Kunnen de wet van eten en gegeten worden illustreren aan de hand van minstens twee met elkaar verbonden voedselketens.

Samenvatting:

De kinderen gaan naar buiten om verschillende opdrachtjes uit te voeren. Ze leren enkele organismen kennen, meten een boom, bouwen zelf een voedselpiramide enz. Voor elke opdracht kunnen ze antwoordkaartjes verdienen, die ze tijdens het tweede deel van het spel (de vragenronde) kunnen gebruiken. De vragenronde bestaat uit allerlei leuke weetjes over de wondere wereld der natuur.

Uitgewerkte activiteit:

Concept: Spelenderwijs komen kinderen in contact met de levende natuur. De opdrachten en de weetjes verhogen de betrokkenheid van de leerlingen met de natuur.

Inkleding: De groep wordt in verschillende teams verdeeld. Wie weet het meest over de natuur?

Materiaal en voorbereiding:

Locatie: in de schoolomgeving. Een groene speelplaats, een nabijgelegen park enz.

Materiaal van site:

- Fiches met de opdrachten. 1 fiche per team en 1 voor de leerkracht.
- Antwoordkaartjes.

De Boom In! Met de boom de klas in of met de klas de boom in!
www.deboomin.eu
In samenwerking met BOS+, GREEN vzw / GoodPlanet en Tetra Pak

- Vragenkaarten, gesorteerd in categorieën.

Materiaal dat de leerkracht voorziet:

- Enkele loupepotjes (zelf voorzien)
- Enkele zoekkaarten (planten, vruchten, knopen, bomen...)
- Een meter (zo lang mogelijk).

Verloop activiteit:

Het natuurweetjesspel bestaat uit 2 delen. Het eerste deel bestaat uit het verzamelen van de antwoordkaartjes aan de hand van opdrachten/spel. Het tweede deel bestaat uit een quiz met vraagkaarten, waarvoor men de verzamelde antwoordkaartjes kan gebruiken.

Verloop van het 1ste deel, het spel:

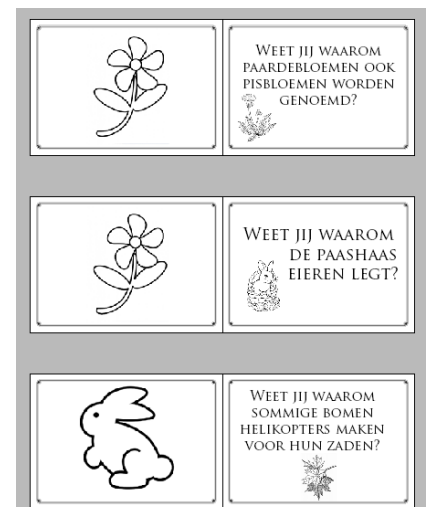
De leerlingen worden opgedeeld in groepjes, afhankelijk van het aantal deelnemers (teams krijgen een naam). Dit kan willekeurig gebeuren of via een spelvorm (zie gelinkte activiteit). In het eerste deel proberen de teams zoveel mogelijk antwoordkaartjes te verzamelen. Ze kunnen deze kaartjes verdienen door verschillende natuur-opdrachten te vervullen (voorbeelden zie fiche). Deze kaartjes zullen ze achteraf tijdens de quiz goed kunnen gebruiken. Hoe meer antwoordkaartjes ze verzamelen, hoe meer quizvragen ze waarschijnlijk zullen kunnen beantwoorden.

Variant: de leerlingen zoeken kaartjes in de natuur of op een wandeling.

Vragen:

De vragen van de quiz worden in het groot op een A4 blad gedrukt. Vraag en antwoord vormen samen het natuurweetje. De weetjes gaan uitsluitend over planten en dieren. Op de achterzijde van de vraagprent staat telkens een stilistische tekening die ons al iets meer verklapt over het thema van de vraag (plant/boom/zoogdier/vogel/amfibie of reptiel/viezebeestjes/paddenstoel). Zo kunnen de kinderen later gericht hun vragen kiezen aan de hand van de antwoorden die ze verzamelden. Deze kaarten worden gelamineerd.

Antwoordkaartjes:

De Boom In! Met de boom de klas in of met de klas de boom in!

www.deboomin.eu

In samenwerking met BOS+, GREEN vzw / GoodPlanet en Tetra Pak

De antwoorden van de vragen worden eveneens afgedrukt en gelamineerd en versneden.

Extra:

Afhankelijk van het aantal deelnemers of de beschikbare tijd kan er ook op voorhand tussen de vragen en bijhorende antwoorden worden geselecteerd.

Wanneer je met een grote groep (bijv. 35 deelnemers) te maken hebt, kan het handig zijn om de antwoordkaartjes dubbel af te printen (2 verschillende kleuren). Dit zorgt bovendien voor extra spanning tijdens de quiz.

Opdrachtenfiche:

Het gebruik van deze fiche is vrijblijvend. Elk groepje krijgt een lijst van opdrachten mee die ze moeten vervullen. De begeleidende leerkrachten zijn juryleden en kunnen antwoordkaartjes uitdelen wanneer ze een opdracht goed vervuld hebben. (Voorbeelden van opdrachten zijn het verzamelen van zaden, naamgeving van boom of plant, verzamelen van kleine diertjes uit de natuur, meten van een boom, ...) Indien gewenst kunnen de leerkrachten andere opdrachten geven of een selectie maken van de opdrachten op de fiche.

Verloop van het 2de deel, de vragenronde:

We stallen de antwoordkaarten op voorhand of tijdens het spel vooraan uit (evt. / categorie gegroepeerd) met de achterzijde naar de deelnemers gericht. Zo kunnen de deelnemers tijdens de quiz kiezen tussen de verschillende categorieën. Er wordt ook een 'antwoordstoel' (of afgebakende plaats) vooraan geplaatst. Wanneer een team het antwoord weet, kunnen ze hun gezant naar de stoel doen lopen. Zijn er meerdere deelnemers die willen antwoorden, sluiten ze achteraan de stoel aan. Op die manier is er geen discussie over wie eerst/laatst is. Op een straal van bijv. 4 of 6 meter van de antwoordstoel nemen de teams plaats. Het kan handig zijn om per team ook een stoel te voorzien. Enkel de persoon op de stoel mag dan naar voor lopen om te antwoorden (dit om chaos te vermijden).

De teams hebben een nummer/ een naam. Elk om de beurt krijgen ze de kans om een thema te kiezen. Heeft een team bijvoorbeeld 3 antwoorden over planten en slechts 1 over zoogdieren, dan hebben zij uiteraard meer kans om een plantenvraag te kunnen beantwoorden.

De spelleider neemt een antwoordkaart van het gekozen thema en leest voor... Van zodra eender welk team het antwoord weet, mag de persoon op de stoel of een gezant van het team naar voor lopen. Wie het eerst op de antwoordstoel zit mag antwoorden. Bij een juist antwoord krijgt dit team een punt, bij een foutief antwoord maakt die persoon plaats voor het teamlid achter hem enz. De punten worden bijgehouden door een jurylid. Af en toe kan een tussentijdse score worden meegedeeld.

Extra: naast de themavragen over planten en dieren zijn er ook 4 kansvragen in het spel. Dit kan een voordeel of een nadeel zijn voor jouw team.

Bijlage in pdf:

- Vragenfiches
- Antwoordkaartjes
- Opdrachtenfiches

Gelinkte activiteiten en leerdoelen:

- Om de leerlingen in groepjes in te delen, kan de leerkracht de activiteit 'groeps-gevoel' gebruiken.

Bronnen:

- Publicatie van de JNM (Jeugdbond voor Natuur en Milieu): 'Waarom vossen op Egels plassen en andere natuurweetjes'.
- 'Horen en zien, ruiken, voelen, proeven' < Annet Weterings
- 'Rupsen horen poepen, praktijkgids natuurbeleving' < Jeanette Boogmans

De Boom In! Met de boom de klas in of met de klas de boom in!

www.deboomin.eu

In samenwerking met BOS+, GREEN vzw / GoodPlanet en Tetra Pak